

Heemkundekring Boxtel

Ons verleden wijst de weg naar de toekomst

Nieuwsbrief maart 2009

Uitnodiging voor onze leden en overige belangstellenden voor onze volgende bijeenkomst op dinsdag 24 maart 2009 om 20.00 uur in Zaal de Adelaar, Baroniestraat 75 (tegenover de H. Hartkerk) te Boxtel. Criminoloog Klaas de Graaff geeft een lezing over vrouwencriminaliteit.

Eva en het appeltje voor de dorst

De vrouw wordt de criminologie meestal voorgesteld als slachtoffer. De ‘Blijf van mijn lijf’ huizen, de afgerukte handtasjes, aanrandingen, verkrachtingen en het huiselijk geweld zijn de gebruikelijke thema’s om de slachtofferrol van de vrouw te benadrukken. Terecht dat politie en rechterlijke macht daar veel belangstelling voor aan de dag leggen. Gelukkig dat justitie slachtoffers steeds meer tegemoet gaan komen, al is dat nog steeds niet voldoende.

Maar ook de emancipatie in de wereld van de wetsovertreders houdt niet bij de vrouw op. Steeds meer vrouwen komen in de verdachtenbank te staan, steeds meer vrouwen bevolken de strafinrichtingen, steeds meer vrouwen halen de achterstand op dit punt in.

Vrouwencriminaliteit - Klaas de Graaff zal op deze avond er in alle openheid over spreken. Hij zal proberen een verklaring te geven waarom er in de laatste decennia steeds meer vrouwen het verkeerde pad op gaan. Welke misverstanden er zijn over kleptomanie. Achtergronden, zowel in de voorgaande eeuwen als heden ten dage. Ook een kijk in de gevangeniswereld. Kortom een avond die ons te denken geeft.

Klaas de Graaff heeft 37 jaar ervaring als directeur in het gevangeniswezen en heeft als socioloog en criminoloog bekendheid verkregen. Intussen is hij gepensioneerd, maar nog volop in bedrijf waar het gaat om publicaties. Hij schreef intussen vier boeken op dit terrein en vele artikelen in tijdschriften en kranten. Onlangs verscheen het boek *‘De polsslagen van het kwaad. Twee honderd jaar gevangen in Den Bosch’* en binnenkort rolt het boek *‘De fik erin. Brandstichting in Noord Brabant’* van de pers.

Mededelingen

- **Lezingen** in 2009 op dinsdagen om 20.00 uur:
21 april – 9 september – 14 oktober – 25 november.
- Dit jaar moesten we **afscheid nemen** van twee leden. In februari is veel te jong Frans Poort overleden, echtgenoot van de immer actieve José Poort. In januari ontviel ons Piet Rood. Piet was jarenlang de stuwende kracht achter onze fotowerkgroep. Op zijn eigen bescheiden wijze wist hij mensen te benaderen en fotografisch vast te leggen. Als bekroning mocht hij het werkbezoek van de kroonprins vastleggen. Jarenlang was hij de vaste leverancier van de sfeervolle foto's op onze heemkunde nieuwjaarskaarten en tijdens de jaarvergaderingen lagen de resultaten van weer een jaar fotograferen voor iedereen uitgesteld. Het vakmanschap van Piet kwam ook tot uiting bij restauraties van kunstwerken. Ons schilderij van Henri Bogaers werd door de kundige handen van Piet weer 'als nieuw'. Tijdens het restaureren fotografeerde hij de vorderingen minutieus en gaf daar vervolgens lezingen over. Maar zijn levenswerk stond in de Sint-Petruskerk, hier waren alle heiligen door Piet onder handen genomen, schoongemaakt, geverfd en verguld. De zon liet ze prachtig glimmen toen Piet bij zijn afscheid de overvolle kerk werd binnen gebracht.
- Welkom aan **nieuwe leden**: Theodoor van Leeuwen, Jack Vlaming en Emile Lockefer.
- Van dhr. Willem van Aart ontving de heemkundekring een **Adresboekje van het bedrijfsleven, 1982, uit Boxtel, Liempde, Esch, Gemonde**. Van dhr. Victor Jurgens ontvingen we een aantal **nota's van oude Boxtelse bedrijven**. Onze hartelijke dank voor deze aardige schenkingen.
- Brabants Heem organiseert de jaarlijkse **Brabantse Heemdagen** op 6 en 7 augustus 2009 in Tilburg en Goirle. Inlichtingen www.brabantsheem.nl/agenda of bij de secretaris.
- In het **Noordbrabants Museum** is tot 3 mei 2009 een tentoonstelling over "De Ideale Vrouw". De expositie is opgebouwd rond de meest uitgebeelde vrouwelijke eigenschappen Trouw, Moederschap, Huiselijkheid, Vroomheid, Daadkracht en Schoonheid. Op een tentoonstelling over de mannelijke eigenschappen zullen we nog even moeten wachten, want het museum wordt de komende tijd danig verbouwd en uitgebreid. Een gedeelte van de archeologische collectie is dan tijdelijk te zien in het **Oertijdmuseum De Groene Poort** te Boxtel.
- Voor verzamelaars en beheerders van collecties uit de **Tweede Wereldoorlog** is op 24 maart een workshop 'Zorg voor het Kleine Geheugen'. De locatie is het Nationaal Monument Kamp Vught. U kunt zich opgeven bij Erfgoed Nederland a.knip@erfgoednederland.nl
- Het afgelopen jaar zijn we behoorlijk actief geweest. Er werd een Redoutewandeling uitgezet en een Religieus Erfgoedwandeling. Beiden zijn nog te verkrijgen. Verder zijn er nog exemplaren verkrijgbaar van de wandelroute en fietsroute van Hendrik Verhees

Verslag Jaarvergadering 2009

- **Welkom en opening van de jaarvergadering van 20 jan. 2009.** We hebben 136 leden, er zijn 55 leden op deze jaarvergadering aanwezig.
- **Notulen jaarvergadering van 22 januari 2008.** Verslag wordt goedgekeurd en vastgesteld.
- **Financieel verslag over 2008:** we hebben een mooi bedrag op een hoger renderende rekening staan, gedeeltelijk als batig saldo van het spoorespektakel en als reserve voor toekomstige projecten. Verder sponsort de Rabobank ons.
- **De kascommissie** bestaat uit Jan van Asveldt en Cor van Vught (vervangt zijn zieke broer August). Zij hebben de financiën gecontroleerd en in orde bevonden en dechargeren de penningmeester. Nieuwe kascommissie bestaat uit Thea van Bragt en Marijke Beijens-van Casteren.
- **Begroting voor 2009:** de contributie blijft **20 euro per jaar**. U kunt dit bedrag overmaken op rek. 3725764 van penningmeester heemkundekring Boxtel, of contant aan Frans van Susante betalen.
- **Bestuursaangelegenheden:** de bestuursleden Hanneke Meulenaars en Martien Dijstelbloem zijn statutair aftredend. Zij stellen zich herkiesbaar en worden herbenoemd.
- **Overzicht bestuursactiviteiten in 2008.** Bestuur bestaat uit:
 - voorzitter Dik Bol
 - secretaris Hanneke Meulenaars-van der Eerden
 - penningmeester Frans van Susante
 - leden Frans Tillie, Martien Dijstelbloem, Gerard Buiks en Joop Schuller.
 - Bestuursleden waren voor contacten en overleg betrokken bij verschillende gemeentelijke plannen, zoals de bestemmingsplannen; Boxtel Boeit, een samenwerking voor Boxtelse evenementen door o.a. culturele instellingen (we namen deel aan de Kerstmarkt); monumenten; archeologie.
 - Op archeologisch gebied werken we samen met Kék Liemt. We waren nauw betrokken bij het Archeologisch onderzoek In Goede Aarde, de Croon en RaboDataCenter. In het Oertijdmuseum de Groene Poort worden de vondsten, samen met vondsten uit het provinciaal depot en het Noordbrabants Museum, de komende jaren tentoongesteld.
 - We begeleiden de restauratie van het schilderij van Pierre Janssen.
 - Het thema van het jaar 'Religieus Erfgoed' resulteerde in een educatieve religieuze route door Boxtel.
 - De bestuursactiviteiten van de stichtingen Hartje Boxtel en Red de Toren/Petrusmonumenten werden overgenomen door heemkundeleiden. De doelstellingen van de stichtingen en de heemkundekring passen uitstekend bij elkaar. De financiële tegoeden en de opbrengsten uit de goederen van de stichting (torenboeken, ansichtkaarten, etsen) komen, zoals statutair bepaald is, geheel ten goede aan de instandhouding van de Boxtelse kerk en monumenten.
 - We zijn kartrekker bij het Kerkheuvelproject van Hans de Visser (zie nieuwsbrief februari). Hier zult u het komende jaar nog meer over horen.

*Historicus Bas Aarts van 'Het Brabants Kasteel'
Tijdens de Kerkheuvelavond op 10 februari
Foto Ruud van Nooijen*

- **Overzicht ledenactiviteiten in 2008.** Lezingen in 2008: Dik Bol – archeologie; Jan Roymans – Archeologie in beekdalen; Hans de Visser – Kaucijnen; Raymond Uppelschoten – Historische landmeetkunde; Vincent Freriks – Duits Lijntje; Anton Neggens – Oirschotse drossaard; Ruud van Nooijen – Fotografie.
 - Excursies in 2008: naar Wilhelminapark, Wasch- & Strijkmuseum/Goed Gemutst en busexcursie naar Dordrecht.
 - Corrie van den Brekel nam afscheid als gids van de kuiertochten en werd door het bestuur in de bloemetjes gezet.
 - Tijdens de Open Monumentendag werden de 12 Boxtelse redoutes gemarkeerd in het landschap en het straatbeeld, waarbij de historische kanonnen bulderden, en in het Oertijdmuseum kon u deze dag uw bodenvondsten laten determineren.

Tips voor lezingen, excursies of andere activiteiten zijn welkom bij het bestuur.
- **Overzicht van de werkgroepactiviteiten in 2008:**
 - Foto-documentatiegroep: Christ van Eekelen en Rini van Oirschot scannen foto's in voor de website www.filmenfotobank-nb.nl, ruim 2000 foto's zijn al geplaatst. Kijk eens op deze website > ga naar deelnemers > klik op heemkundekring Boxtel > zoeken. Ruim 1000 andere Boxtelse foto's zijn bij de overige deelnemers van deze fotosite te vinden. Christ en Rini hebben de etalage van Rechterstraat 54 met heemkundefoto's voor het publiek aantrekkelijk en succesvol gemaakt. Helaas moest de etalage onlangs ontruimd worden i.v.m. verbouwing van het pand. Voor de folder van de religieuze erfgoedwandeling werden door hen de foto's aangeleverd.
 - Kloosterwerkgroep: Het boek van Piet Coenen over de Boxtelse Trappistinnen van Jachtrust is uitgekomen. Te koop voor €12,50, voor leden voor €10,00. De heemkundekring heeft de opmaak en het drukken van het boek voor haar rekening genomen. Door de moderne technische mogelijkheden en 'printing-on-demand' is het drukken van boeken prettiger en goedkoper geworden. De voorzitter geeft aan dat de heemkundekring graag helpt bij uitgave van uw boek.
 - Project Kleine monumenten: vanuit de monumentencommissie opgezet, ondersteunen wij de inventarisatie van kleine monumenten in Boxtel en Liempde. Het begrip is breed interpreteerbaar, maar denk aan kapelletjes, bovenlichten, hekjes, dierverblijven, details van bouwwerken, kunstvoorwerpen, enz. Door de fotowerkgroep zijn al veel kleine monumenten gefotografeerd, en de kunststichting heeft de kunstobjecten geïnventariseerd. De voorzitter doet een beroep op iedereen om tips door te geven. Het resultaat zou op onze website gezet kunnen worden.
 - Veldnamen: Wim Veekens is nog bezig met het onderzoek.
 - Website: www.heemkundeboxtel.nl. Jos Mandos is onze webmaster, het komende jaar gaat hij onze website weer aanpassen aan de eisen van de tijd. Elke week zet Jos Mandos een leuke 'link van de week' op onze website. Dus kijkt u vooral regelmatig op onze website.
 - Archief: Frans van Susante, Christ van Eekelen en Rini van Oirschot helpen als vrijwilliger in het gemeentearchief onze gemeentearchivaris Wil Doyen.
 - Projectgroep Kerkheuvel: Op initiatief van Hans de Visser zijn Martien Dijstelbloem en Hanneke Meulenaars namens de heemkundekring kartrekker van dit project. Hun werkzaamheden bestaan ondermeer uit het verwerven van subsidies, contacten met instanties, verzamelen van historische kaarten en archiefmateriaal. Het eerste doel is een booronderzoek op de heuvel van de Sint Petruskerk. Afhankelijk van de uitslag volgt verder onderzoek. De archeologen Fokko Kortlang en Sem Peters en historicus Bas Aarts wendden hun kennis aan bij het boorwerk. Tijdens de kerkheuvelleringen op 10 februari was er ruim belangstelling vanuit de politiek en de pers.

- **Sluiting van de jaarvergadering.**

- **Secretaris & ledenadministratie**: Hanneke Meulenaars-van der Eerden, Liempdseweg 3, 5283 RB Boxtel, 0411-684586 secretaris@heemkundeboxtel.nl .
- **Penningmeester**: Frans van Susante, 0411-678103, penningmeester@heemkundeboxtel.nl Contributie 20 euro op rek. 3725764 t.n.v. Penningmeester Heemkundigekring, Hendrik Verheeslaan 29, 5283 CP Boxtel of contant.